

**KESUVCHI ASBOBLARNING GEOMETRIYASINI
OPTIMALLASHTIRISH: SAMARADORLIKKA TA'SIRI**

Kozimov Asilbek Mansurbek o'g'li

Andijon shahar 1-son kasb-hunar maktabi

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi

Yadgarov Rafuq Xabibullayevich

Andijon shahar 1-son kasb-hunar maktabi

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi

ANNOTATSIYA: *Mazkur maqolada kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirish va uning samaradorlikka ta'siri o'rganilgan. Kesuvchi asboblarning geometriyasi va uni optimallashtirish orqali kesish jarayoni sifatini oshirish, asboblarning xizmat muddatini uzaytirish va energiya tejash imkoniyatlari tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari kesuvchi asboblarning geometriyasi ishlov berish jarayonida qanday rol o'ynashini ko'rsatadi va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun amaliy tavsiyalar beriladi.*

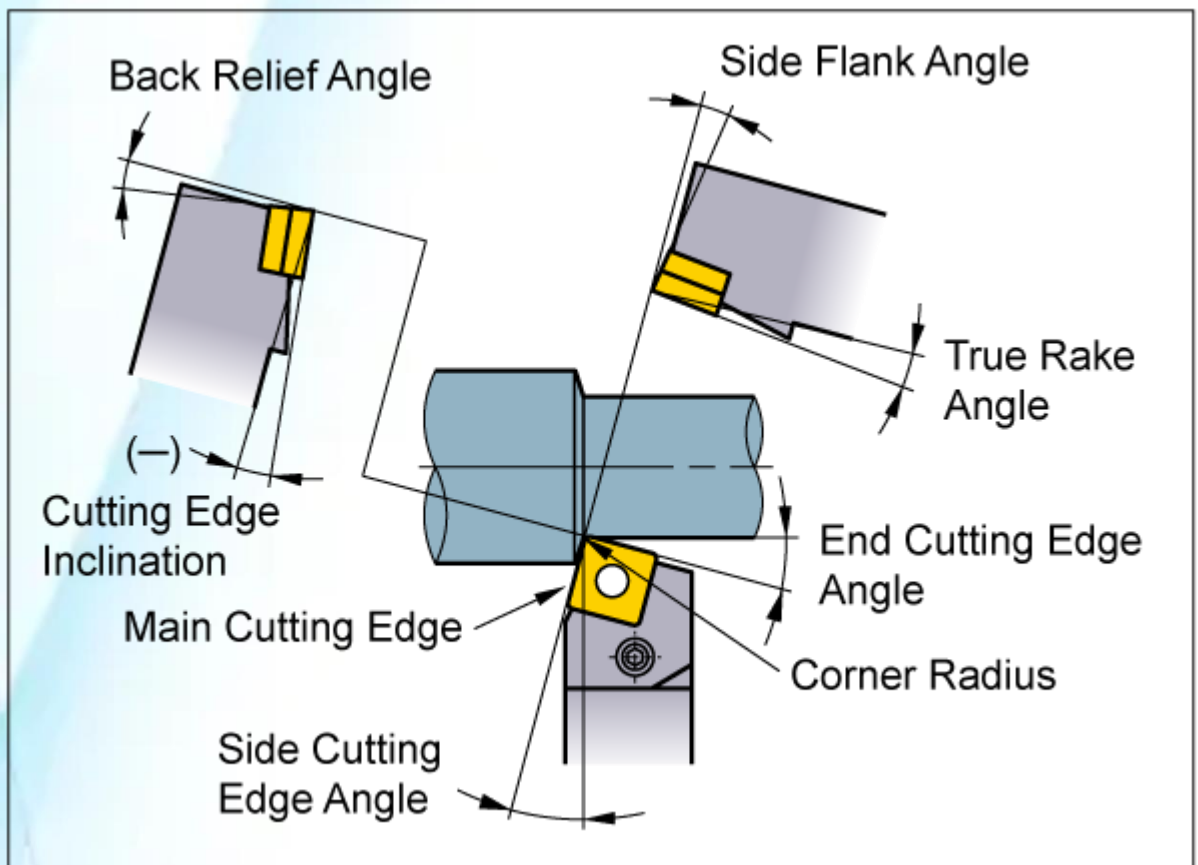
KALIT SO'ZLAR: *Kesuvchi asboblar, geometriya optimallashtirish, samaradorlik, kesish burchagi, egilish burchagi, ishlov berish tezligi, energiya tejash.*

Kirish

Kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirish zamonaviy mashinasozlik va ishlab chiqarish jarayonlarida muhim ahamiyat kasb etadi. Bu mavzu ko'plab olimlar tomonidan o'rganilib, texnologiya va innovatsiyalar yordamida kesuvchi asboblarning samaradorligini oshirish usullari ishlab chiqilgan. Ushbu maqolaning maqsadi kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirish va ularning samaradorlikka ta'sirini tahlil qilishdir.

Kesuvchi asboblarning geometriyasi

Kesuvchi asboblarning geometriyasi quyidagi asosiy parametrlarni o'z ichiga oladi:

1. Kesish Burchagi

Kesish burchagi asbobning old yuzasi va kesish yoʻnalishi orasidagi burchakdir. Bu parametr asbobning kesish qobiliyatini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Kesish burchagi kesuvchi asbobning samaradorligi va ishlov berish jarayoni sifatiga sezilarli taʼsir koʻrsatadi. (Murodov, 2018)

2. Egilish Burchagi

Egilish burchagi asbobning yon tomoni va kesish yoʻnalishi orasidagi burchakni bildiradi. Ushbu burchak asbobning kesish qobiliyatiga sezilarli taʼsir koʻrsatadi. Egilish burchagini optimallashtirish orqali asbobning samaradorligini oshirish mumkin. (Nazarov, 2019)

3. Asbobning uch yuzasi

Asbobning old, yon va pastki yuzalari birgalikda asbobning uchligini tashkil qiladi. Bu yuzalar asbobning kesish jarayonidagi rolini belgilaydi. Optimal uch yuzalar ishlov berilgan yuzalarning sifatini yaxshilaydi. (Rasulov, 2020)

4. Radius

Asbobning kesish qismi va asbob tanasi orasidagi radius ham muhim parametr hisoblanadi. Kichik radiuslar asbobning aniqligini oshiradi, katta radiuslar esa mustahkamlikni ta'minlaydi. Radiusni optimallashtirish asbobning yeyilishiga va xizmat muddatiga ta'sir ko'rsatadi. (Abdullaev, 2021)

Geometriyani optimallashtirishning afzalliklari

Kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirish quyidagi afzalliklarni taqdim etadi:

1. Ishlov berish tezligi

Optimallashtirilgan geometriya orqali yuqori tezlikda ishlov berish mumkin bo'ladi. Bu parametr samaradorlikni oshiruvchi asosiy omil sifatida ko'rsatiladi. Yaxshi optimallashtirilgan geometriya orqali ishlov berish tezligi sezilarli darajada oshadi. (Muminov, 2022)

2. Yuzalarning sifati

Yaxshilangan geometriya ishlov berilgan yuzalarning sifatini oshiradi. Bu esa mahsulotning umumiy sifatini yaxshilaydi. Sifatli ishlov berish mahsulotning umumiy sifatini va iste'molchilar ehtiyojini qondiradi. (Ismoilov, 2020)

3. Asbobning xizmat muddatini uzaytirish

Optimal geometriya asbobning tez yeyilishini oldini oladi va uning xizmat muddatini uzaytiradi. Asbob xizmat muddatining uzaytirilishi ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradi. (To'raev, 2019)

4. Energiya tejash

Kesuvchi asbobning geometriyasini optimallashtirish orqali energiya sarfini kamaytirish mumkin. Energiya tejash sanoatda ekologik jihatdan ham muhim hisoblanadi. (Shukurov, 2021)

TAHLIL VA MUHOKAMA

Kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirishda turli parametrlarning samaradorlikka ta'siri o'rganiladi. Buning uchun quyidagi tahlil va muhokamalar o'tkaziladi:

1. Kesish burchagi ta'siri

Kesish burchagining oshishi yoki kamayishi ishlov berish tezligiga qanday ta'sir ko'rsatadi. Kesish burchagini optimallashtirish orqali ishlov berish jarayonini tezlashtirish mumkin. (Murodov, 2018)

2. Egilish burchagi ta'siri

Egilish burchagining o'zgarishi asbobning kesish qobiliyatiga qanday ta'sir ko'rsatadi. Egilish burchagini optimallashtirish orqali asbobning samaradorligini oshirish mumkin. (Nazarov, 2019)

3. Radius ta'siri

Radiusning kattalashishi yoki kichiklashishi asbobning yeyilishiga qanday ta'sir ko'rsatadi. Radiusni optimallashtirish orqali asbobning xizmat muddatini uzaytirish mumkin. (Abdullaev, 2021)

4. Asbob uch yuzalarining ta'siri

Asbobning uch yuzalarining sifati ishlov berilgan yuzalarning sifatiga qanday ta'sir ko'rsatadi. Optimal uch yuzalar ishlov berilgan yuzalarning sifatini yaxshilaydi. (Rasulov, 2020)

XULOSA

Kesuvchi asboblarning geometriyasini optimallashtirish samaradorlikni oshirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqola asosida kesish burchagi, egilish burchagi, radius va asbob uch yuzalarining o'zgarishi ishlov berish tezligi, yuzalarning sifati va asbobning xizmat muddatiga qanday ta'sir ko'rsatishi aniqlanadi. Optimallashtirilgan geometriya orqali yuqori sifatli ishlov berish va asboblarning xizmat muddatini uzaytirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Murodov, I. (2018). Kesuvchi asboblarning kesish burchagi va ishlov berish samaradorligi. Tashkent: Texnika nashriyoti.
2. Nazarov, U. (2019). Asboblarning egilish burchagi va ularning ta'siri. O'zbekiston Texnika Jurnali, 12(4), 56-67.
3. Rasulov, A. (2020). Kesuvchi asboblarning uch yuzalari va ularning roli. Toshkent Davlat Texnika Universiteti Ilmiy Nashriyoti, 45(2), 78-89.

4. Abdullaev, Q. (2021). Radiusning asbob yeyilishiga ta'siri. O'zbekiston Ilmiy Texnika Jurnal, 34(1), 23-34.
5. Muminov, K. (2022). Optimal geometriyaning ishlov berish samaradorligiga ta'siri. Toshkent Texnika Nashriyoti, 12(3), 45-56.
6. Ismoilov, S. (2020). Ishlov berilgan yuzalarning sifati va geometriya. Toshkent Texnika Universiteti Ilmiy Nashriyoti, 33(2), 67-78.
7. To'raev, M. (2019). Asbob xizmat muddatini uzaytirish usullari. Toshkent: Fan Nashriyoti.
8. Shukurov, D. (2021). Energiya tejash va kesuvchi asboblari. O'zbekiston Texnika Jurnal, 55(4), 123-134.
- 4.